

INNOVACIÓ I COOPERACIÓ UNIVERSITAT-EMPRESA

Les universitats són un agent clau per al desenvolupament socioeconòmic del territori. Així, la transferència de coneixement, reconeguda com la tercera missió universitària, esdevé un element de desenvolupament fonamental, ja que possibilita que el coneixement generat es transfereixi al teixit econòmic.

El foment per part de les universitats de la tercera missió, mitjançant l'impuls dels processos de valoració dels resultats de recerca i la col·laboració publicoprivada en activitats de R+D, és un exemple del compromís d'aquestes amb la societat. Els principals indicadors disponibles associats a la transferència de coneixement són aquells relacionats amb la generació de patents, la creació d'empreses de base tecnològica, o spin-off, i les càtedres universitat-empresa. Aquests tres indicadors permeten visualitzar una part important de l'esforç que les universitats estan fent actualment per impulsar la tercera missió.

El primer indicador que es mostra en aquest capítol és el nombre de sol·licituds de patents prioritàries, independentment del país. L'any 2012, les universitats catalanes han arribat a les 113 sol·licituds de patents prioritàries, amb un increment del 33 % respecte de l'any 2011.

El segon indicador mostra les extensions internacionals de patent per la via de Patent Cooperation Treaty (PCT). Aquí s'observa com l'any 2012 deixa de produir-se la tendència ascendent dels darrers anys i el total es queda en 68 extensions.

Les retallades en l'apartat de personal de les universitats han afectat també el personal tècnic amb funcions de transferència, que ha patit un lleuger descens.

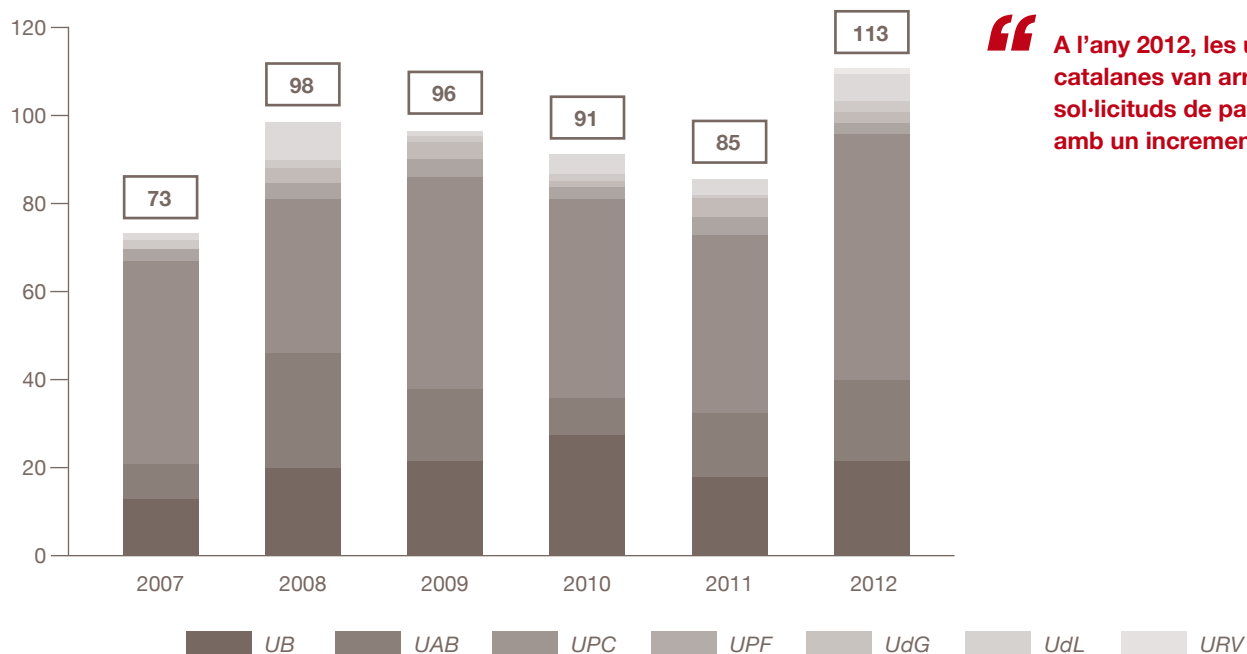
Respecte de les spin-off, l'any 2012 n'hi havia 118 d'actives. Aquesta dada posa de manifest que les universitats segueixen potenciant la creació d'empreses de base tecnològica com a instrument de transferència de coneixement i de generació de riquesa pel territori.

L'articulació del sistema d'innovació ha basat la seva fortalesa en la creació d'infraestructures de col·laboració universitat-empresa, com són les oficines de transferència de resultats d'investigació de les universitats o els parcs científics i tecnològics (espais on conviuen centres de recerca, estructures de transferència, centres tecnològics i empreses), molts d'ells impulsats o creats per les universitats.

En aquest context, comptabilitzant de forma agregada els fons no competitiu de les universitats i dels seus ens vinculats, els recursos obtinguts l'any 2012 continuen la tendència descendent dels darrers anys i se situen a prop dels 80 milions d'euros.

3.1 PATENTS I LLICÈNCIES

Gràfic 16. Evolució de les sol·licituds de patents prioritàries presentades o participades per les universitats públiques catalanes presencials. 2007-2012.

“ A l’any 2012, les universitats catalanes van arribar a les 113 sol·licituds de patents prioritàries, amb un increment del 33 %.”

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades per les universitats i en el format Informe-encuesta RedOtri. Diversos anys.

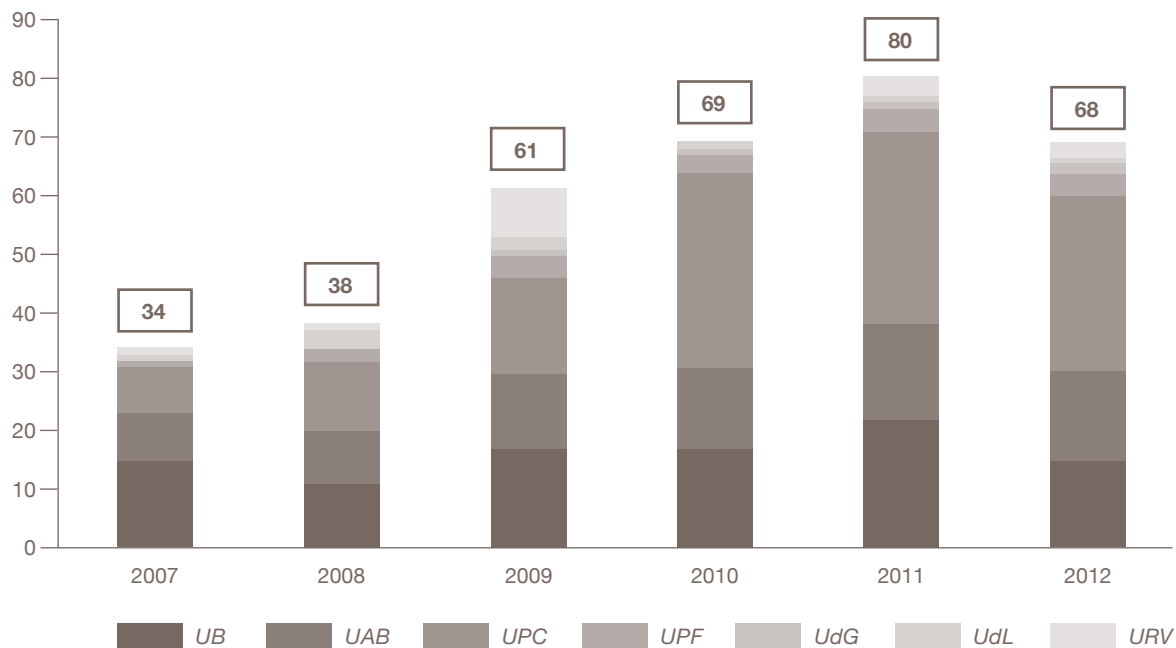
Taula 6 Personal tècnic amb funcions de transferència a les universitats públiques. Any 2012.

Àmbit	Personal tècnic
Universitat de Barcelona	14
Universitat Autònoma de Barcelona	6
Universitat Politècnica de Catalunya	27
Universitat Pompeu Fabra	10
Universitat de Girona	5
Universitat de Lleida	3,5
Universitat Rovira i Virgili	8
Universitat Oberta de Catalunya	3

“ Lleuger descens l’any 2012 en el personal tècnic de suport a la transferència.”

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades per les universitats i en el format Informe-encuesta RedOtri.

Gràfic 17. Evolució de les extensions internacionals de patent per la via Patent Cooperation Treaty (PCT) (2007-2012).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades per les universitats i en el format Informe-encuesta RedOtri. Diversos anys.

“ L’any 2012 deixa de produir-se la tendència ascendent dels darrers anys pel que fa a les sol·licituds d’extensions internacionals per la via PCT. ”

3.2 EMPRESSES DE BASE TECNOLÒGICA I CÀTEDRES

Taula 7. Empreses derivades actives i càtedres universitat-empresa-societat vigents. Any 2012.

Universitat	Spin-off	Càtedres
Universitat de Barcelona	22	6
Universitat Autònoma de Barcelona	8	5
Universitat Politècnica de Catalunya	55	20
Universitat Pompeu Fabra	4	4
Universitat de Girona	14	9
Universitat de Lleida	5	9
Universitat Rovira i Virgili	10	8
Universitat Oberta de Catalunya	0	2
Total	118	63

Font: Elaboració pròpia. Per a les Spin-off amb dades UNEIX-Recerca i per a les Càtedres amb dades facilitades per les universitats.

Taula 8. Ingressos segons tipologia d'activitats de transferència de les universitats públiques a Catalunya. Any 2012.

	Universitats de l'ACUP
Import contractes d'R+D i consultoria (M€)	49,30
Import projectes de finançament públic de col·laboració amb empreses (M€) ¹	6,22
Import facturat per prestacions de servei (M€)	14,81
Ingressos per llicències (M€)	0,66
TOTAL INGRESSOS (M€)	70,99

“ Les universitats catalanes generaren, l'any 2012, 71 M€ en ingressos per activitats de transferència. ”

1. No s'inclou el finançament europeu

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades per les universitats i en el format Informe-encuesta RedOtri.

3.3 PARCS CIENTÍFICS I TECNOLÒGICS

Taula 9. Indicadors dels parcs científics i tecnològics de Catalunya. Any 2012.

Parcs	22
Treballadors	99.458
% treballadors en R+D	50 %
Empreses innovadores instal·lades	2.769
% empreses petites i microempreses	80 %
% empreses de base tecnològica	63 %
% SpinOff	50 %
% empreses catalanes	83 %
% empreses origen internacional	5 %
Centres d'R+D i centres tecnològics instal·lats	223
Incubadores	29
Empreses en incubadores	355

Font: XPCAT. Memòria 2012.

“ Les universitats catalanes han impulsat parcs científics i tecnològics per afavorir la transferència de coneixement conjuntament amb el sector privat. ”

3.3 EMPRESSES DE BASE TECNOLÒGICA I CÀTEDRES

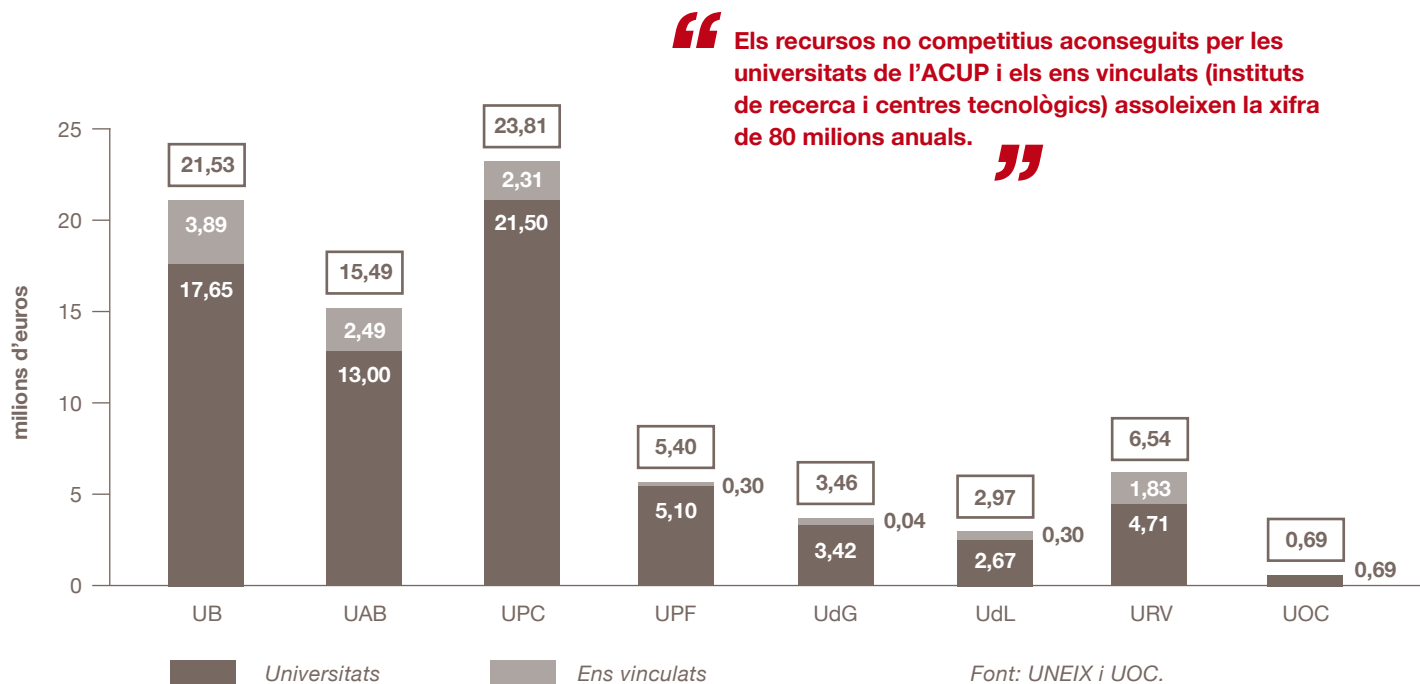
Mapa 2. Xarxa de parcs científics i tecnològics de Catalunya. Any 2012.

1. La Salle Technova Barcelona
2. Parc UPC. Parc de la Recerca i Innovació de la UPC
3. Parc Científic de Barcelona
4. BZ. Barcelona Zona Innovació
5. Barcelona Activa. Parc Tecnològic Barcelona Nord
6. PRBB. Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona
7. Parc de Recerca UPF
8. 22 @ Barcelona
9. b_TEC. Barcelona Innovació Tecnològica

Gràfic 18. Fons no competitiu captats per les universitats públiques catalanes i ens vinculats. Any 2012.

Gràfic 19. Evolució dels fons no competitiu captats per les universitats públiques catalanes i ens vinculats. 2008-2012.

